

Šolska roba.

Razvozlanje nalog iz številstva v 20 l.

Več nasih č. braveev nam je poslalo razvozlanje teh nalog. Pervo je naj bolje uganil g. J. Kogej tako le: Podoba je veljala 200 gold. A je dal $\frac{1}{4}$, t. j. 50, B je dal $\frac{2}{5}$, t. j. 80, C pa 70 gold. (= 200 gold.)

Drugo pa je prav razvozal g. D. P. tako le:

$$\begin{aligned}
 A + B + C + D + E & \text{ imajo ukup } 285 \text{ gold.,} \\
 \text{toraj } 285 - 262 & = 23 \text{ gold. — del za A,} \\
 " 285 - 251 & = 34, " — " " B, \\
 " 285 - 231 & = 54, " — " " C, \\
 " 285 - 209 & = 76, " — " " D, \\
 " 285 - 187 & = 98, " — " " E, \\
 & \underline{285 \text{ gold.}}
 \end{aligned}$$

Vprašanja pri letosnjem konz. spraševanji.

(Dalje.)

1. Slovenec naj se uči naj pred svoj lastni materni jezik prav govoriti in pisati, ker domača reč mu mora biti pred vsem drugim draga in sveta; zraven pa tudi ne sme pozabiti zlatega izreka, ki pravi: „Kolikor jezikov znaš, toliko ljudi veljaš“, in dobro je, če si prizadevamo, da se učimo tudi drugih jezikov, če nam je ravno priložno. Med drugimi jeziki, ki se govoré v našem cesarstvu, gotovo ne smemo prezirati posebno nemšcine, ktera je marsikteremu v marsikterih okolisčinah zelo potrebna. Kdor pa se nemšcine učí, se je mora pa tako učiti, da ne mlati prazne slame, temuč da mu res kaj dobička prinese. In ravno to je resnica, ktere marsikdo ne razumé. Kaj ti pomaga, če naučiš kmečkega dečka, ki ga je oče za dom odbral, da nektere nemške besede izgovarja, da jih zna brati in zapisati, če pa si s tem dalje pomagati ne more! Tako ravnanje storí, da se človeku ptuji jezik pristudi, in da se mu potem še svojega maternega po slovnici učiti ne ljubi. Take učence so nam rodile marsiktere stare šole, v katerih se je nemščina sploh v glavo zabijala, ne pa v pamet vraševala; to se je, hvala Bogu! zdaj spremenilo, in dobili smo knjigo, po kteri se mladina ptujega jezika djansko, in bi rekel, igraje učí, če se le učitelj po njej vše ravnati, in svojo dolžnost zvesto spolnuje. „Praktična slovensko-nemška gramatika“ budí in vodi naj pred je-

zikoslovno zavest do maternega jezika, ki ga že otrok v šolo prinese, in ima v ta namen prav primerne opombe in pazke, ktere razumni učitelj lahko v mladih sereih prav koristno odgoja in po svoji moći razširja. Za nemški jezik pa, ki je slovenskemu otroku čisto neznan, ima ta gramatika naj bolj krepke, djavne in žive vaje, po katerih učitelj nikakor ne more zgrešiti pravega pota, če si le količaj prizadeva. Gramatika ta se loči vsa od navednih starih pristudenih „Sprachlehr“; ima tri razdelke in dva pristavka. Pervi razdelek obdeluje gole, drugi razširjene in tretji zložene stavke. Vsak razdelek obsega zopet več slovničnih reči, ktere se vse tako versté, da se naj prej napové reč, ki se zлага; za tem pride prestava nemških besedí in nemško - slovenske vaje, potem se pokažejo slovenske vodila, ki so jim že vaje počasi vrata odpirale, in ki tudi kažejo v čem se slovensčina razlikuje od nemščine; za tem pa sledé zopet prav mične slovensko - nemške vaje, ktere vse vodila za slovenski in nemški jezik še enkrat prav stavno in djavno pojasnujejo. — Pervi pristavek razлага z vodili in vajami nemško pravopisje, drugi pa ima načert za vaje v govorjenji in spisovanji. V pervi stopnji pervega pristavka se pojasnjuje, kdaj se pišejo v nemškem velike začetne čerke, kako se razdelujejo besede v zloge, kako se izgovarjajo samoglasnice in kako se naznanja, kadar se zategnjeno, ojstro ali skračeno izgovarjajo. Druga stopnja tega pristavka podučuje vse drugo, kar je še treba za pravopis, to je, kako se rabijo nemške samoglasnice in soglasnice in ločniki ali znamenja pri pisanji. Razdelek za vaje v govorjenji in spisovanji obdeluje v prvem odstavku imena same in v kratkih, potem pa tudi v bolj razširjenih stavkih; drugi odstavek pa ima že natančnejše določevanje reči, njih lastnost in djanja v vseh slovenskih in nemških sklonih. Na zadnje pridejo na versto kratki popisi po načertu in brez načerta učiteljevega. Pisma iz otročjega življenja in nekteri opravilni spisi sklenejo zadnji odstavek.

Tehtni odgovor na to vprašanje ti kaže, ljubi bravec, naš „Tovarš“ v letosnjem 4. in 5. listu na strani 55., 56., 69. in 70., kar živo priporočamo svojim tovaršem, da bi večkrat prebirali in si globoko vtisnili v glavo, in se potem na tanko ravnali vsi, ki uče nemščino v slovensko - nemških šolah. (Dalje prib.)